

Uppföljning av internkontrollplan 2020

Grundskolenämnden

Innehållsförteckning

Inledning	3
Granskningar och åtgärder	4
2.1 Försent betalda leverantörsfakturor	4
Kommungemensamma granskningar	6
Risk för otillåten påverkan	6
Otillåten påverkan	6
Risk för bristande följsamhet mot skattelagstiftning kopplat till förmåner	8
Kostförmåner	9
Röjande av sekretess	9
Röjande av sekretess	10

1 Inledning

Den interna kontrollen ingår i grundskolenämndens samlade styr- och ledningssystem. Grundskolenämnden har det yttersta ansvaret för att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett tillfredsställande sätt. Den interna kontrollen ska vara praktiskt och ändamålsenligt uppbyggd utifrån verksamhetens behov och förutsättningar samt hantera risker och förebygga att fel uppstår genom att vara ett verktyg för att se till att:

- verksamheten är ändamålsenlig och effektiv
- information om verksamhet och ekonomi är tillförlitlig
- lagar, förordningar och styrdokument efterlevs
- säkra tillgångar och förhindra förluster samt upptäcka och eliminera eller förebygga allvarliga fel.

I grundskolenämndens interna kontrollplan för 2020 anges vilka olika granskningsområden som ska följas upp under året. Granskningarna återrapporteras till nämnden löpande under året i separata rapporter liksom denna.

2 Granskningar och åtgärder

2.1 Försent betalda leverantörsfakturer

Beskrivning av risk

Risk för att leverantörer inte får betalt enligt förfalldatum på grund av att leverantörsfakturer av olika anledningar inte hanteras och beslutsattesteras i tid. Detta kan leda till kostnader för påminnelseavgifter och dröjsmålsränta och dessutom leda till att ärendet hamnar hos Kronofogdemyndigheten med ytterligare kostnader som följd. Därutöver innebär det dåligt renommé för Malmö stad och ett administrativt merarbete för hantering av påminnelser.

2.1.1 Granskning av orsaker till och kostnad för försent betalda leverantörsfakturer

Områden och tillhörande rutiner som ska granskas:

Granskning av orsaker till betalning av leverantörsfakturer efter utsatt förfalldatum och de kostnader det medför för förvaltningen.

Syfte med granskningen:

Syftet är att utreda om förvaltningens fakturer hanteras så att leverantörerna erhåller betalning enligt överenskommen tid så att påminnelse- och räntekostnader minskas och fakturaprocessen trimmas. Vidare syftar kartläggningen till att mäta förvaltningens grad av betalningspunktlighet det vill säga hur stor andel av fakturorna över 5 000 kr som betalas försent. Betalningspunktligheten kan jämföras över flera år och är ett verktyg i förvaltningens fortsatta arbete inom området.

Omfattning/avgränsning:

Granskning avser alla försent betalda leverantörsfakturer på belopp som överstiger 5 000 kr exklusive moms. Granskningen omfattar fakturer utställda under första tertialet 2020.

Granskningsmetod:

Ta fram samtliga leverantörsfakturer för första tertialet 2020 som överstiger 5000 kronor och undersöka fakturer som betalats för sent. Kartlägga var fakturorna fastnat och varför genom att följa fakturaflödet och intervjua de som hanterat fakturorna.

Resultat

Resultatet av kontrollen för år 2020 Tertial 1, januari - april 2020

Antal kontrollerade fakturer	Antal försent betalda fakturer	Varav mindre än 5 dagar försent betalda fakturer	Varav 5 dagar eller mer försent betalda fakturer
3263	576	232	344

Kontrollen visade att 18 procent av fakturorna betalades försent. Av de fakturer som var sena till betalning var 40 procent färre än fem dagar försenade och 60 procent av fakturorna fem dagar eller mer försenade. Vid jämförelse med motsvarande perioder under 2019 och 2018 samt på grund av viss osäkerhet kring siffrornas tillförlitlighet bedöms dock siffrorna egentligen vara lägre. Både åren 2019 och 2018 var det 13 procent av fakturorna som var försenade till betalning.

För att undersöka var fakturorna fastnat och varför har stickprov gjorts. Totalt gjordes 32 stickprov. Det visade sig att endast sju av dessa verkligen var försent betalda. De andra fakturorna hade betalats i tid med 30 dagars betaltid på fakturorna. Det relativt låga antalet försent betalda fakturorna i stickproven har medfört att det inte funnits något behov av kompletterande intervjuer för att undersöka varför fakturorna

fastnat, orsakerna till varför de fastnat har kunnat fastställas genom att följa fakturaflödet i ekonomisystemet.

De mest frekventa orsakerna till att fakturorna inte betalats i tid:

- Fakturorna har av olika anledningar blivit liggande i inkorgar, det vill säga har inte hanterats i tid.
- Felaktig fakturaadress på pappersfakturer vilket fördröjt fakturahanteringen.
- En del fakturer cirkuleras runt mellan medarbetare och det kan till exempel bero på dålig information på fakturan eller ofullständig fakturaadress.
- Tekniskt fel som upptäckts på vissa fakturer.

Analys

Granskningen visar att 18 procent av fakturorna betalades försent och orsakerna därtill går att härleda genom granskningen av fakturaflödet. Däremot är det svårare att bedöma om just den procentsatsen är korrekt. Detta eftersom utdragen från ekonomisystemet, som ligger till grund för granskningen, i år innehåller data som inte är helt tillförlitlig. Det beror framförallt på att rådande covid 19-situation har inneburit att betaltiden på leverantörsfakturer har ändrats från 30 till 15 dagar. Det innebär till exempel att förfalldatum på fakturorna i verkligheten inte alltid stämmer inte överens med förfalldatum i ekonomisystemet Ekot och därmed också det förfalldatum som anges i utdrag från Ekot. Därför är det väldigt svårt att göra en korrekt bedömning på antalet dagar då vissa fakturer betalats för sent. Det blir även svårt att göra en korrekt jämförelse mellan olika år och försent betalda fakturer.

Det har bland annat visat sig i de 32 stickprov som har gjorts inom ramen för granskningen. Stickprovet var tänkt att göras genom att ta den 18:e fakturan bland de 576 försent betalda fakturorna. I vissa fall har det inte gått att ta den 18:e fakturan på grund av att den till exempel legat på år 2019 och en betalningspåminnelse kommit eller det varit ett utbetalningsunderlag och då har en nästkommande faktura till den 18:e fakturan valts ut. Av de 32 stickprov som gjordes på försent betalda fakturer visade det sig att endast sju av dessa 32 fakturer verkligen var försent betalda.

Slutsatser

Målsättningen är att samtliga fakturer skall betalas i tid men i vissa situationer är detta inte möjligt, till exempel vid oklarheter kring pris och fullgod leverans. Resultatet av genomförd kontroll visar att det just för 2020 blir svårt att jämföra resultatet med andra år på grund av kvaliteten på utdragen från ekonomisystemet och ändrade betal dagar på grund av covid-19. Att härleda eventuella kostnader för påminnelseavgifter och dröjsmålsränta till just de kontrollerade fakturorna är inte möjligt utan ett mycket omfattande manuellt arbete. Utgångspunkten är att alla sådana kostnader är oacceptabla och tar resurser från ordinarie verksamhet. Dessutom medför påminnelsefakturer ett onödigt manuellt arbete.

Trots svårigheter att jämföra denna gransknings utfall med andra år har granskningen synliggjort ett behov av att fortsätta arbetet för att minimera antalet försent betalda fakturer. Det görs bland annat genom löpande utbildningstillfällen och information till verksamheterna om vikten av skyndsam hantering av fakturer, att alltid använda e-handel i första hand samt att inleverans ska göras snarast efter godsleveransen.

Även arbetet med att se till att fakturorna är rätt adresserade pågår fortlöpande. Dels genom information till de som sköter inköpen så att korrekta fakturauppgifter lämnas till leverantörer men även genom att verksamheten eller redovisningsenheten tar kontakt med leverantörerna så att nästa faktura blir korrekt adresserad. Redovisningsenheten kommer fortsatt informera om hur viktigt det är att betalningarna kommer leverantörerna tillhanda i tid samt utbilda i hantering av fakturer på ett effektivt sätt. Redovisningsenheten kommer även att fortsätta informera om vikten av korrekta fakturaadresser, både vad gäller pappersfakturer och e-handelsfakturer, och även arbeta för en fortsatt ökning av inköp via e-handeln genom utbildning och information.